

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	6 Mehefin 2023
Teitl:	Strategaeth Gorllewin Cymru ar Famolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar
Pwrpas yr adroddiad:	Cael cymeradwyaeth ar gyfer mabwysiadu Strategaeth Gorllewin Cymru ar Famolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar, o safbwynt awdurdod lleol Ceredigion
Er:	Penderfyniad
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Alun Williams, Dirprwy Arweinydd y Cyngor ac Aelod Cabinet ar gyfer Gydol Oes a Llesiant

CEFNDIR:

Yn 2018 roedd Llywodraeth Cymru wedi gwahodd cynigion gan Awdurdodau Lleol a Byrddau Iechyd i fod yn fraenarwyr (*Pathfinders*) ar gyfer Rhaglen Trawsnewid Integreiddio'r Blynyddoedd Cynnar. Cyflwynwyd cais gan Awdurdodau Lleol Ceredigion a Sir Gaerfyrddin, ar y cyd â Bwrdd Iechyd Hywel Dda, i fod yn ardaloedd braenaru. Cafwyd cyllid (2019 - 2024) i beilota a phrofi ffyrdd o Drawsnewid Integreiddio'r Blynyddoedd Cynnar, a ffurfiwyd Grŵp Llywio Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar. Ym mis Ionawr 2021, llwyddodd Sir Benfro â'u cais nhw i ymuno â'r Rhaglen Fraenaru ac felly mae pob Awdurdod Lleol ym mhatrwm daearyddol Hywel Dda wedi bod ynghlwm â'r Rhaglen.

Yn 2021/ 2022 bu cynrychiolwyr o'r tri Awdurdod Lleol a Bwrdd Iechyd Hywel Dda yn cydweithio i lunio Strategaeth Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar ar gyfer Gorllewin Cymru.

Y SEFYLLFA BRESENNOL:

Mae'r Strategaeth Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar ar gyfer Gorllewin Cymru wedi ei llywio gan agenda Llywodraeth Cymru i ddarparu gwasanaethau cyhoeddus mwy integredig, fel y nodwyd yn Neddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae'r strategaeth yn canolbwyntio ar gefnogaeth yn ystod 7 mlynedd gyntaf y plentyn, gan gydnabod pwysigrwydd y blynyddoedd ffurfiannol hyn wrth siapio iechyd a lles y plentyn at y dyfodol.

Ymgynghorwyd yn eang ar y strategaeth ddrafft gyda gweithwyr proffesiynol a defnyddwyr gwasanaethau ledled y rhanbarth, a gwnaed gwelliannau ar sail yr adborth a gafwyd. Roedd yr ymgynghoriad ar agor rhwng 1 Gorffennaf a 30 Medi 2022 a dyma'r ymatebion a gafwyd:

- Ymgynghoriad ar-lein – 54 o ymatebion
- Grwpiau ffocws rhieni – 55 wedi cymryd rhan

- Grwpiau ffocws gweithwyr proffesiynol – 28 wedi cymryd rhan
- Cafwyd ymatebion oddi wrth: Tîm Gofal Plant; Nyrsys Ysgol; Tîm Bydwreigiaeth; Tîm Ymwelwyr Iechyd; Swyddog Arweiniol Clinigol Dynodedig Addysg; Tîm Therapi Iaith a Lleferydd
- Yn ogystal, yng Ngheredigion, cafwyd cyfarfodydd gyda'r Cyfarwyddwr Corfforaethol a'r Aelod Cabinet dros Lesiant Gydol Oes i ystyried y strategaeth ddrafft.

Mae'r gwaith o ddatblygu'r strategaeth a'r wefan wedi cael ei oruchwylio gan y Grŵp Llywio Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar.

Nod y Strategaeth yw hyrwyddo cydweithio rhwng gwasanaethau cymorth yn y cyfnodau cyn geni a'r Blynyddoedd Cynnar. Mae'r strategaeth i'w gweld ar wefan Strategaeth Gorllewin Cymru ar gyfer Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar sy'n ffrwyth cydweithio rhwng awdurdodau lleol Ceredigion, Sir Gaerfyrddin a Sir Benfro, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a phartneriaid trydydd sector (mae'r strategaeth ar gael hefyd ar ffurf PDF ar y wefan).

Ar sail ymgynghori helaeth gyda Defnyddwyr Gwasanaethau a Gweithwyr Proffesiynol y Blynyddoedd Cynnar, lluniwyd Strategaeth Gorllewin Cymru ar Famolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar gyda'r nod o hyrwyddo gwasanaethau rhagorol ar bob cam o Famolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar. Nod y strategaeth yw cyflawni'r canlynol:

- Ymgysylltu'n gadarnhaol/ ymyrryd yn gynnar gyda theuluoedd yn y cyfnod cyn geni
- Ymgysylltu'n gadarnhaol gyda theuluoedd yn y Blynyddoedd Cynnar
- Pontio'n gadarnhaol rhwng Gofal Plant ac addysg y Blynyddoedd Cynnar

Yn ogystal, nodwyd pum thema strategol fel cyfrwng i gyflawni'r amcanion uchod:

- Integreiddio ein gwasanaethau
- Cymryd agwedd sy'n canolbwyntio ar y person wrth ddylunio gwasanaethau
- Datblygu seilwaith a systemau technolegol i alluogi cydweithio
- Datblygu ein Gweithlu
- Darparu gwybodaeth hygyrch

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	<p>Oes Asesiad Effaith Oes Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam Crynodeb: Hirdymor:</p> <p>Daw'r strategaeth i ben yn 2027 ac mae'n nodi'r weledigaeth hirdymor ar gyfer Gwasanaethau Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar yng ngorllewin Cymru.</p> <p>Cydweithio: Mae'r strategaeth yn ffrwyth cydweithio rhwng Bwrdd Iechyd Hywel Dda ac Awdurdodau Lleol Ceredigion, Sir Gâr a Sir Benfro, ynghyd â phartneriaid o'r trydydd</p>
---	--

	sector. Caiff y strategaeth ei goruchwyllo gan grŵp llywio rhanbarthol sy'n cynnwys aelodau o bob sefydliad.
Cynnwys:	Ymgysylltwyd â defnyddwyr gwasanaethau a gweithwyr proffesiynol er mwyn bwydo i'r gwaith o ysgrifennu'r strategaeth a chynhaliwyd grwpiau ffocws â defnyddwyr gwasanaethau a gweithwyr proffesiynol fel rhan o'r gwaith ymgynghori ynghylch y strategaeth ddrafft.
Atal:	Canolbwyntia'r strategaeth ar y Blynyddoedd Cynnar a sut y gall gwasanaethau weithio gyda'i gilydd i roi'r dechrau gorau mewn bywyd i blant rhwng 0 a 7 oed.
Integreiddio:	Mae'r strategaeth yn nodi sut rydym yn bwriadu darparu gwasanaethau Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar sydd wedi'u hintegreiddio'n well ac sy'n fwy effeithlon ac effeithiol ar gyfer teuluoedd yng ngorllewin Cymru. Integreiddio yw un o bum thema strategol y strategaeth.
Argymhelliad / Argymhellion:	Dylai'r Cabinet gymeradwyo Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar ar gyfer Gorllewin Cymru.
Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:	Ymgynghorwyd yn helaeth ynghylch y strategaeth ac mae'n cynnig fframwaith ar gyfer darparu'r Gwasanaethau Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar mwyaf effeithiol yn ardal Hywel Dda.
Trosolwg a Chraffu:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach
Fframwaith Polisi:	Adeiladu Dyfodol Mwy Disglair: Cynllun Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant (2013) Llywodraeth Cymru. Rhaglen Plant Iach Cymru (2021) Llywodraeth Cymru. Gofal Mamolaeth yng Nghymru: Gweledigaeth 5 Mlynedd ar gyfer y Dyfodol (2019-2024) Llywodraeth Cymru. Cynllun Plant a Phobl Ifanc (2022) Llywodraeth Cymru. Y Cwricwlwm i Gymru (2022) Llywodraeth Cymru.
Amcanion Llesiant Corfforaethol:	Strategaeth Gorfforaethol 2017-2022 – Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd. Strategaeth Llesiant Gydol Oes Ceredigion 2021-2027.
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Dim

Goblygiadau cyfreithiol:	Dim
Goblygiadau staffio:	Dim
Goblygiadau eiddo / asedau:	Dim
Risg(iau):	Dim
Pwerau Statudol:	Dim
Papurau Cefndir:	<u>Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar ar gyfer Gorllewin Cymru – Working together to give children the best start in life (strategaethblynyddoeddcynnargorllewin.cymru)</u>
Atodiadau:	Atodiad 1 - Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar - Strategaeth ar gyfer Gorllewin Cymru Atodiad 2 - Asesiad Effaith Integredig
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Greg Jones, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Porth Cymorth Cynnar
Swyddog Adrodd:	Iwan Davies, Rheolwr Corfforaethol ar gyfer Ymyrraeth Cynnar
Dyddiad:	15.05.23

ein strategaeth

Gwasanaethau rhagorol ar bob cam

Yn seiliedig ar yr hyn a wyddom am y dirwedd gwasanaethau presennol a'r hyn rydym wedi'i ddysgu gan deuluoedd a gweithwyr proffesiynol y blynyddoedd cynnar, nod ein strategaeth ar gyfer 2022-26 yw sicrhau:

Ymgysylltu cadarnhaol/ymyrraeth gynnar â theuluoedd ar y cam cyn-geni

Sicrhau bod gwasanaethau arbenigol yn darparu cymorth i baratoi teuluoedd ar gyfer bod yn rhiant a chynig cymorth cyn gynted â phosibl.

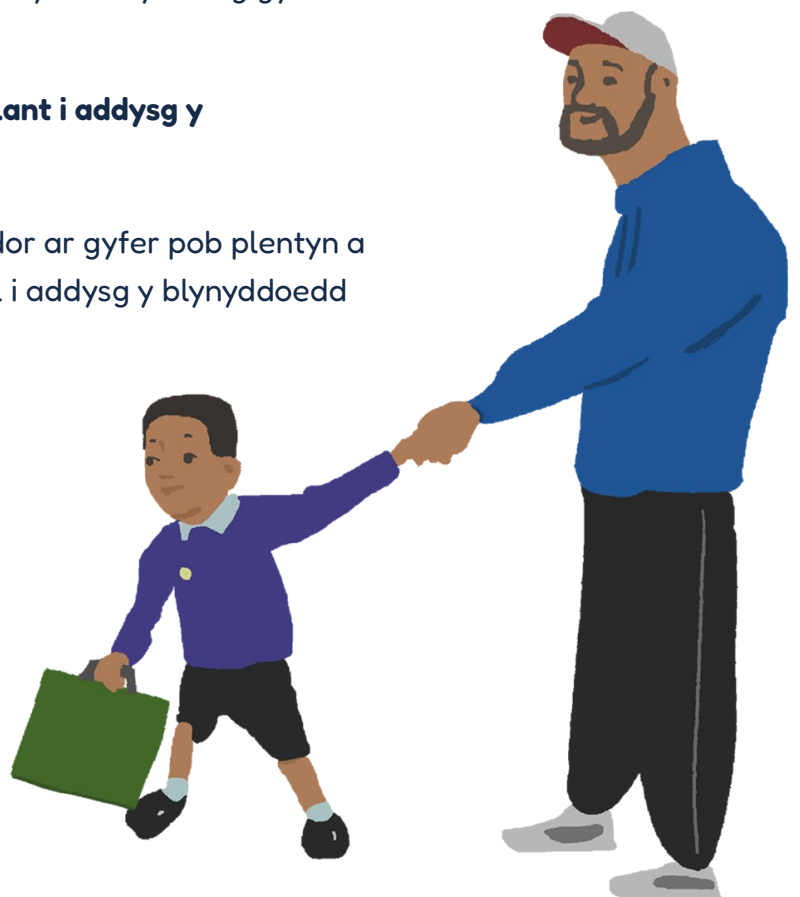
Ymgysylltu cadarnhaol â theuluoedd yn ystod y Blynyddoedd Cynnar

Sicrhau bod ein hanghenion teuluol wrth wraidd gwasanaethau cydgysylltiedig, fel bod teuluoedd yn cael mynediad at y cymorth cywir ar yr adeg gywir.

Pontio cadarnhaol o ofal plant i addysg y Blynyddoedd Cynnar

Sicrhau proses bontio ddi-dor ar gyfer pob plentyn a rhiant o leoliadau cyn ysgol i addysg y blynyddoedd cynnar.

1. Integreiddio ein gwasanaethau

Mae angen hyn arnom oherwydd:

- Mae gweithio ar wahân yn creu rhwystrau rhwng gwasanaethau a bylchau y gall teuluoedd lithro rhyngddynt
- Gwyddom fod teuluoedd (yn enwedig teuluoedd mewn angen) yn cael gofal gwell pan fydd gwasanaethau'n gweithio gyda'i gilydd
- Mae adnoddau dan bwysau; trwy gydweithio, gallwn osgoi dyblygu, lleihau gwastraff ac adeiladu ar waith ein gilydd

Mae angen:

- Gwneud penderfyniadau ar y cyd wedi'i ategu gan rannu gwybodaeth
- Systemau ar gyfer cydweithio rhwng cynghorau
- Dull seiliedig ar le o ddarparu gwasanaethau, gan gynnwys timau'r Blynyddoedd Cynnar wedi'u cydleoli lle bo'n briodol
- Cyfathrebu gwell rhwng gwasanaethau
- Perthnasoedd mwy cadarnhaol rhwng grwpiau proffesiynol
- Gweithlu wedi'i ysgogi a'i rymuso i weithio ar draws ffiniau gwasanaethau
- Gweithlu sy'n teimlo fel un tîm, yn cyd-dynnu i gyflawni'r un nodau

Byddwn yn cyrraedd yno trwy:

- Sefydlu mwy o dimau wedi'u cydleoli ar draws y rhanbarth
- Archwilio opsiynau ar gyfer comisiynu ar y cyd neu gydgomisiynu
- Dysgu o werthusiadau o waith peilot braenaru
- Helpu gweithwyr proffesiynol i gasglu adborth gan deuluoedd fel y gellir ei ddefnyddio wrth gynllunio a gweithgareddau cyd-ddylunio gwasanaethau yn y dyfodol

2. Mabwysiadu dull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn at gynllunio gwasanaethau

Mae angen hyn arnom oherwydd:

- Rydym am gynnig gwasanaethau hygyrch y mae teuluoedd am eu defnyddio
- Gyda'r adnoddau presennol mae'n anodd cynllunio gwasanaethau i fod yn wirioneddol person-ganolog
- Nid ydym yn gwybod digon am anghenion ein holl ddefnyddwyr gwasanaeth ac nid ydym yn cydnabod pa mor wahanol yw'r anghenion hyn, na sut y maent yn newid dros amser.
- Gall teuluoedd deimlo eu bod yn cael eu tanseilio a'u gadael ar eu pennau eu hunain pan nad yw gwasanaethau yn adeiladu o'u cryfderau yn ogystal â'u hanghenion

Mae angen:

- Ymchwil rheolaidd gyda defnyddwyr gwasanaeth a dolenni adborth syml fel y gallwn weld ein gwasanaethau a'n gweithlu trwy lygaid y teuluoedd sy'n dibynnu arnynt
- Datblygu sgiliau gweithlu'r Blynyddoedd Cynnar fel eu bod wedi'u paratoi'n well i adnabod cryfderau teuluoedd a gwrandao ar anghenion teuluoedd
- Gwasanaethau a arweinir gan y gymuned a gomisiynir o'r gwaelod i fyny
- Nodi a dileu rhwystrau i fynediad at wasanaethau, e.e. trwy gael gwasanaethau i weithio'n well ar draws ffiniau cynghorau
- Llai o fiwrocratiaeth

Byddwn yn cyrraedd yno trwy:

- Cyllidebu ar gyfer ymgynghoriad rheolaidd â defnyddwyr gwasanaeth
- Gwneud mwy o hyfforddiant a datblygiad cyd-ddylunio'r gweithlu i helpu gweithwyr proffesiynol i ddal a chynrychioli lleisiau teuluoedd
- Cynyddu cydweithio rhanbarthol ac integreiddio gwasanaethau
- Chwilio am ffyrdd o fuddsoddi mewn gwasanaethau a arweinir gan y gymuned

3. Datblygu seilwaith a systemau technoleg er mwyn gallu cydweithio

Mae angen hyn arnom oherwydd:

- Nid oes gan weithwyr proffesiynol gwasanaethau fynediad at y wybodaeth ddiweddaraf a rennir am deuluoedd sy'n golygu bod rhaid i aelodau'r teulu ailadrodd hanes eu hachos yn gyson ym mhob cyfarfod ac ymgynghoriad
- Ni all staff mewn cynghorau, gwasanaethau a phroffesiynau gwahanol rannu gwybodaeth yn hawdd ac yn ddiogel ar draws ffiniau sefydliadol
- Gall plant gael eu colli pan fydd atgyfeiriadau'n anghyflawn neu'n cael eu gohirio oherwydd rhwystrau system eraill
- Hoffem wella ein dulliau monitro targedau gwasanaeth a'i gwneud yn hawdd i olrhain canlyniadau ar gyfer plant unigol ac ar gyfer ein poblogaeth y Blynyddoedd Cynnar

Mae angen:

- Ffordd i weithwyr proffesiynol gwasanaethau ar draws y rhanbarth gael mynediad hawdd, diweddar a rhannu gwybodaeth am y teulu, o'r ddyfais y maent yn ei defnyddio eisoes ac o'r man lle maent eisoes yn gwneud eu gwaith (a fydd, os ydynt yn fydwaig, ar y ffordd yn aml)
- Safonau cytûn ar gyfer casglu, storio a chael mynediad at ddata
- Adrodd yn awtomataidd ar ddangosyddion lefel poblogaeth

Byddwn yn cyrraedd yno trwy:

- Gwreiddio llais defnyddwyr gwasanaeth ym mhopeth a wnawn (trwy roi mwy o bwyslais ar gasglu adborth a'i ddefnyddio i wella gwasanaethau)
- Parhau i adeiladu sylfaen dystiolaeth sy'n cefnogi buddsoddiad mewn TG a rennir a lobiö i'r newid hwnnw gael ei flaenoriaethu
- Parhau i ddadlau dros ddolenni adborth syml a fyddai'n galluogi staff i awgrymu newidiadau a gwelliannau

4. Datblygu ein gweithlu

Mae angen hyn arnom oherwydd:

- Nid yw teuluoedd bob amser yn cael y gofal a'r cymorth y mae eu hangen arnynt oherwydd diffyg staff.
- Mae staff ym maes iechyd, gofal ac addysg yn hynod brysur a gall yr amgylchedd gwaith fod yn straen.
- Nid oes iaith gyffredin i ddisgrifio'r un pethau rhwng sefydliadau a phroffesiynau gwahanol. Mae hyn wedi achosi dryswch diangen ac yn arafu pethau.
- Nid yw pob cydweithiwr wedi bod yn hyfforddi ar wasanaethau sy'n seiliedig ar dystiolaeth.

Mae angen:

- Denu a hyfforddi recriwtiaid newydd a'r rhai sy'n dychwelyd i weithlu'r Blynyddoedd Cynnar
- Cydweithwyr hapusach, mwy hyderus sydd o dan lai o bwysau
- Iaith gyffredin a ddefnyddir yn eang a ffyrdd cyffredin o weithio
- Cyfleoedd hyfforddi traws-wasanaeth, yn enwedig ym maes gofal ar sail tystiolaeth
- Cydnabod sgiliau trosglwyddadwy rhwng gwasanaethau a phroffesiynau
- Llwybrau gyrfa cliriach i weithwyr y Blynyddoedd Cynnar
- Mwy o dimau aml-ddisgyblaethol

Byddwn yn cyrraedd yno trwy:

- Chwilio am gyfleoedd i fuddsoddi mewn tyfu'r tîm, gyda marchnata, recriwtio a hyfforddiant priodol
- Meithrin cysylltiadau agosach ag ysgolion, colegau a gwasanaethau gyrfaedd i hyrwyddo swyddi a lleoliadau profiad gwaith yn y sector
- Datblygu cynnig hyfforddiant sylfaenol cyffredin ar gyfer pob gweithiwr proffesiynol y Blynyddoedd Cynnar
- Datblygu cynlluniau dilyniant gyrfa clir, gan gynnwys opsiynau datblygiad personol a hyfforddiant

5. Darparu gwybodaeth hygyrch

Mae angen hyn arnom oherwydd:

- Nid yw'n hawdd dod o hyd i wybodaeth am y gwasanaethau sydd ar gael, i deuluoedd neu weithwyr proffesiynol. O ganlyniad, mae rhai gwasanaethau'n cael eu tanddefnyddio
- Felly nid yw teuluoedd yn gwybod ble i droi. Nid yw gweithwyr proffesiynol bob amser yn gwybod ble i'w cyfeirio nhw.
- Mae'r wybodaeth sy'n bodoli yn dameidiog; os nad ydych chi'n gwybod ble i edrych, mae'n anodd dod o hyd i'r wybodaeth.
- Mae'n gostus ac yn cymryd llawer o amser i gadw'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd wedi'i ddiweddarau, ac mae amser staff ar gyfer hyn yn gyfyngedig.

Mae angen:

- Gwybodaeth glir, hygyrch, gynhwysfawr a syml mewn un lle
- Gwybodaeth ar-lein sydd mor dda ac mor hawdd i'w defnyddio, ac felly'n marchnata ei hun ar lafar
- Y gallu i weithwyr proffesiynol olygu neu anodi gwybodaeth arni yn gyflym ac yn hawdd
- Gwybodaeth sefydliadol well am lwybrau gofal, ac opsiynau ar gyfer atgyfeirio; os yw gweithwyr proffesiynol yn gwybod mwy am y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd byddant yn fwy tebygol o'i awgrymu fel ffynhonnell cymorth i deuluoedd

Byddwn yn cyrraedd yno trwy:

- Archwilio syniadau ac opsiynau ar gyfer un gwasanaeth gwybodaeth ar-lein a rennir
- Archwilio sut y gallem fuddsoddi mewn rolau ar draws Cynghorau a'r Bwrdd Iechyd sydd â chyfrifoldeb am gyhoeddi a chynnal y wybodaeth honno
- Ymgymryd â gwaith mapio/adolygu i ddeall y llwybrau presennol yn well
- Darparu hyfforddiant ar gyfer gweithwyr proffesiynol gwasanaethau fel eu bod yn teimlo eu bod mewn sefyllfa well i atgyfeirio teuluoedd at wasanaethau gwybodaeth
- Chwilio am gyfleoedd i weithio gydag asiantaethau eraill ar fuddsoddiadau mewn gwasanaethau gwybodaeth ar-lein yn y dyfodol

Mae'r **Aseiad Effaith Integredig** hwn yn cynnwys nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, yr egwyddorion Datblygu Cynaliadwy, Deddf Cydraddoldeb 2010, Mesur y Gymraeg 2011 (gofynion Safonau'r Gymraeg), ac ystyriaethau Rheoli Risg, i osod sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol ac i sicrhau ein bod yn cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol.

1. MANYLION Y CYNNIG: (Polisi / Newid amcan / Arbed arian)

Teitl y cynnig	Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar
----------------	--

Maes gwasanaeth	Llesiant Gydol Oes – Porth Cymorth Cynnar	Swyddog Arweiniol Corfforaethol	Elen James	Cyfarwyddwr Strategol	James Starbuck
-----------------	---	---------------------------------	------------	-----------------------	----------------

Enw'r swyddog sy'n cwblhau'r AEI	Iwan Davies	E-bost	Iwan.Davies4@ceredigion.gov.uk	Ffôn	07816 598639
----------------------------------	-------------	--------	--------------------------------	------	---------------------

Rhowch ddisgrifiad cryno o bwrpas y cynnig

Ystyried y strategaeth newydd ynghylch y dull rhanbarthol o ymdrin â gwasanaethau Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar yng ngorllewin Cymru.

Ar bwy fydd y cynnig hwn yn effeithio'n uniongyrchol? (e.e. y cyhoedd, grwpiau penodol fel grwpiau ieuencid, gofawyr, pobl sy'n defnyddio'r ffyrdd, pobl sy'n defnyddio parciau gwledig, pobl sy'n cael budd-daliadau, aelodau staff, neu bobl sy'n meddu ar y nodweddion gwarchoddedig a nodir yn y Ddeddf Cydraddoldeb ac y mae'n rhaid i'r awdurdod roi sylw dyledus iddyn nhw).

Y Cyhoedd
Gweithlu Gwasanaethau Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar.

RHEOLI'R DDOGFEN: Dylid defnyddio'r AEI yn ystod camau cyntaf y broses benderfynu, ac yna dylid ei mireinio drwy gydol y broses benderfynu. Mae'n bwysig cadw cofnod o'r broses hon er mwyn i ni allu dangos sut rydyn ni wedi trin a thrafod datblygu cynaliadwy, y Gymraeg a chydaddoldeb, lle bynnag y bo modd.

Awdur	Cam yn y broses benderfynu	Rhif y fersiwn	Dyddiad trafod	Disgrifiad cryno o unrhyw newidiadau a wnaed ar ôl trafod
Iwan Davies	<i>Cabinet</i>	1	22/05/2023	<i>Bydd hyn yn dangos sut rydyn ni wedi trin a thrafod datblygu cynaliadwy ym mhob cam o'r broses o ddatblygu'r cynnig. Ydych chi wedi ystyried yr</i>

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

				<i>egwyddorion datblygu cynaliadwy a'r nodau llesiant, a'u rhoi ar waith?</i>

AMCANION STRATEGOL Y CYNGOR: Pa un o amcanion strategol y Cyngor y mae'r cynnig yn mynd i'r afael ag ef, a sut?

Hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth	Nod y strategaeth yw rhoi'r dechrau gorau mewn bywyd i blant ifanc a fydd yn rhoi sylfaen gref iddynt gyfrannu at economi Ceredigion yn y dyfodol. Nod y strategaeth yw darparu hyfforddiant ar y cyd a datblygu'r gweithlu, gan arbed arian i'r holl bartneriaid.
Creu cymunedau gofalgwr ac iach	Nod y strategaeth yw rhoi dechrau iach mewn bywyd i blant ifanc.
Darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a chaniatáu i bobl o bob oed ddysgu	Mae'r Strategaeth yn cwrdd a nodau'r isod: Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 Adeiladu Dyfodol Mwy Disglair: Cynllun Blynnyddoedd Cynnar a Gofal Plant – Llywodraeth Cymru Rhaglen Plant Iach Cymru – Llywodraeth Cymru Gofal Mamolaeth yng Nghymru – Llywodraeth Cymru Cynllun Plant a Phobl Ifanc – Llywodraeth Cymru
Creu cymunedau cynaliadwy sy'n fwy gwyrdd ac sydd wedi'u cysylltu'n dda â'i gilydd	

SYLWCH: Wrth i chi lenwi'r ffurflen hon, bydd gofyn i chi ddarparu **tystiolaeth i ategu'ch safbwyntiau**. Bydd angen i chi gynnwys eich safbwynt cychwynnol, y mesurau a'r astudiaethau sydd wedi llywio'ch ffordd o feddwl, a'r farn rydych chi wedi dod iddi. O wneud hyn, bydd modd i chi nodi a fydd unrhyw newidiadau a fydd yn deillio o roi'r argymhelliad ar waith yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol. Ymhlith y ffynonellau data mae:

- *Data meintiol – data sy'n darparu gwybodaeth rifyddol e.e. ffigurau poblogaeth, nifer y defnyddwyr, nifer y bobl nad ydynt yn ddefnyddwyr*
- *Data ansoddol – data sy'n darparu dystiolaeth o argraffiadau pobl o'r gwasanaeth/polisi a'u barn amdano e.e dadansoddiad o gŵynion, canlyniadau grwpiau ffocws, arolygon*
- *Data am y boblogaeth leol, gan gynnwys ffigurau'r cyfrifiad (megis Proffil Iaith Ceredigion a Data Cydraddoldeb Ceredigion)*
- *Data o'r Arolwg Cenedlaethol o Aelwydydd*
- *Data am ddefnyddwyr gwasanaeth*
- *Adborth o ymgynghoriadau ac ymgyrchoedd ymgysylltu*
- *Argymhellion pwyllgor craffu*
- *Cymariaethau â pholisiau tebyg awdurdodau eraill*
- *Cyhoeddiadau academaidd, adroddiadau ymchwil, adroddiadau ymgynghorwyr ac adroddiadau am unrhyw ymgynghoriad ag e.e. undebau llafur neu'r sectorau gwirfoddol a chymunedol, dogfen 'A yw Cymru'n Decach'*

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

- *Data Sgiliau Iaith Gymraeg staff y Cyngor*

2. EGWYDDORION DATBLYGU CYNALIADWY: Ym mha ffordd mae'r pum egwyddor datblygu cynaliadwy, fel y'u nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, wedi'u hymgorffori a'u blaenoriaethu yn natblygiad eich cynnig?			
Egwyddor Datblygu Cynaliadwy	Ydy'r cynnig yn dangos eich bod wedi bodloni'r egwyddor hon? Os yw'n gwneud hynny, disgrifiwch sut. Os nad yw'n gwneud hynny, eglurwch pam.	Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?	Pa gam (gamau) allwch chi ei gymryd (eu cymryd) i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at yr egwyddor hon?
Hirdymor Sicrhau cydbwysedd rhwng anghenion tymor byr ac anghenion tymor hir a'r angen i gynllunio ar gyfer y dyfodol	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r strategaeth ar gyfer y 3 blynedd nesaf, ond mae hefyd yn cyfeirio at faterion tymor byr sydd angen mynd i'r afael â nhw. • Nod y strategaeth yw rhoi'r dechrau gorau mewn bywyd i blant ifanc a helpu eu cyfleoedd mewn bywyd yn y dyfodol.. 	Ymchwil a wnaed i helpu i ddatblygu'r rhaglenni LIC a amlinellir uchod.	Dim
Cydweithio Cydweithio â phartneriaid eraill i gyflawni canlyniadau	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygwyd y strategaeth mewn cydweithrediad ag Awdurdodau Lleol Sir Benfro a Sir Gâr a Bwrdd Iechyd Hywel Dda. Caiff y strategaeth ei goruchwylio gan y Grŵp Llywio Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar. 	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	
Cynnwys Cynnwys pobl sydd â diddordeb a gofyn am eu barn	<ul style="list-style-type: none"> • Wrth ddatblygu'r strategaeth ymgynghorwyd â rhieni yn Sir Gâr a Cheredigion a gweithwyr proffesiynol ym maes y Blynyddoedd Cynnar. 	Gweler Yr hyn rydym wedi'i ddysgu ar wefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru	
Atal Darparu adnoddau i atal problemau rhag codi neu waethygu	<ul style="list-style-type: none"> • Canolbwyntia'r strategaeth ar y ddarpariaeth a'r gefnogaeth sydd ar gael yn ystod y Blynyddoedd Cynnar, h.y. y 7 mlynedd cyntaf ym mywyd plentyn ac felly mae'n un ataliol. Cydnabyddir yn y strategaeth y bydd 	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

	rhai teuluoedd angen cymorth ychwanegol er mwyn sicrhau canlyniadau cadarnhaol.		
Integreiddio Effeithio'n gadarnhaol ar bobl, yr economi, yr amgylchedd a diwylliant, a cheisio sicrhau bod pob un ohonynt ar ei ennill	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r strategaeth yn annog mwy o integreiddio o ran gwaith iechyd a gofal cymdeithasol er mwyn symleiddio'r ddarpariaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar. 	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	

3. NODAU LLESIANT: Ydy'r cynnig yn cyflawni unrhyw rai o'r saith nod llesiant cenedlaethol a amlinellwyd yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015? Eglurwch yr effaith (gadarnhaol a negyddol) yr ydych yn ei disgwyl, ac awgrymwch sut i liniaru unrhyw effaith negyddol neu i gyfrannu'n well at y nod. Mae angen i ni sicrhau nad yw'r camau rydyn ni'n eu cymryd i gyflawni un o'r nodau'n niweidio'r camau i gyflawni nod arall.

Nod llesiant	Ydy'r cynnig yn cyfrannu at y nod hwn? Disgrifiwch yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol.	Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?	Pa gam (gamau) allwch chi ei gymryd (eu cymryd) i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at yr egwyddor hon?
3.1. Cymru lewyrchus Defnyddio adnoddau mewn modd effeithlon, datblygu poblogaeth fedrus ac addysgiedig, creu cyfoeth, darparu swyddi	Ydy, nod y strategaeth yw rhoi'r dechrau gorau mewn bywyd i blant ifanc a fydd yn rhoi sylfaen gref iddynt gyfrannu at economi Ceredigion yn y dyfodol. Nod y strategaeth yw darparu hyfforddiant ar y cyd a datblygu'r gweithlu, gan arbed arian i'r holl bartneriaid.	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	
3.2. Cymru gydnerth Cynnal a gwella bioamrywiaeth ac ecosystemau sy'n ategu cydnerthedd ac sy'n gallu addasu i newid (e.e. newid hinsawdd)			
3.3. Cymru iachach Mae llesiant corfforol a meddyliol pobl cystal â phosibl ac mae pobl	Bydd y strategaeth yn helpu i gyflawni Rhaflen Plant Iach Cymru sy'n nodi'r cyfeiriad strategol ar gyfer Byrddau Iechyd yng Nghymru, ar gyfer darparu	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r	

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

yn deall yr hyn sy'n effeithio ar iechyd	gwasanaethau ymyrraeth gynnar sydd wedi'u cynllunio i sicrhau bod plant yn cael yr iechyd gorau posibl.	Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	
3.4. Cymru o gymunedau cydlynus Cymunedau atyniadol, hyfyw a diogel sydd â chysylltiadau da			
3.5. Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang Rhoi sylw i'r effaith ar lesiant byd-eang wrth ystyried llesiant cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol lleol			

<p>3.6. Cymru sy'n fwy cyfartal Mae pobl yn gallu cyflawni eu potensial ni waeth beth fo'u cefndir neu'u hamgylchiadau</p> <p>Yn yr adran hon mae angen i chi ystyried yr effaith ar grwpiau cydraddoldeb, y dystiolaeth ac unrhyw gamau yr ydych yn eu cymryd ar gyfer gwella. <i>Ydych chi wedi ystyried sut allai'r cynnig effeithio ar grwpiau cydraddoldeb fel y'u diffinnir yn Neddf Cydraddoldeb 2010? Mae'r rhain yn cynnwys y grwpiau a ganlyn: oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, hil, crefydd neu gred, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, priodas neu bartneriaeth sifil, beichiogrwydd neu famolaeth.</i></p> <p>Ystyriwch y canllaw a ganlyn hefyd: Comisiwn Cydraddoldeb - Asesu Effaith a Dyletswydd Cydraddoldeb</p>	<p>Disgrifiwch pam y bydd yn cael effaith gadarnhaol/negyddol neu fawr ddim effaith o gwbl.</p> <p><i>Gan ddefnyddio eich tystiolaeth, ystyriwch yr effaith ar bob un o'r grwpiau gwarchoddedig. Bydd angen i chi ystyried a yw'r grwpiau hyn yn cael mynediad cyfartal at y gwasanaeth, neu a oes angen iddyn nhw gael y gwasanaeth mewn ffordd wahanol i bobl eraill oherwydd eu nodweddion gwarchoddedig? Nid yw'n dderbyniol dweud yn syml y bydd y cynnig yn fanteisiol/anfanteisiol i bawb. Dylech ddangos eich bod</i></p>	<p>Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?</p> <p><i>Mae'n hollbwysig casglu data a thystiolaeth cydraddoldeb ar gyfer AEI. Dylech ystyried pwy sy'n defnyddio'r gwasanaeth neu bwy sy'n debygol o'i ddefnyddio. Os na fyddwch yn defnyddio <u>data</u> nac yn <u>ymgysylltu</u> os ydych yn bwriadu cyflwyno newid, gallai penderfyniadau wynebu her gyfreithiol. Dylech gyplysu hyn â'r blwch cynnwys yn y templed hwn. Dylech hefyd ystyried y canllawiau cyffredinol.</i></p>	<p>Pa gam (gamau) allwch chi ei gymryd (eu cymryd) i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at yr egwyddor hon?</p> <p><i>Gall y camau hyn gynnwys amryw o gamau cadarnhaol a fydd yn sicrhau bod modd i'r sefydliad drin unigolion yn unol â'u hanghenion, hyd yn oed os bydd hynny'n golygu ei fod yn trin rhai pobl yn fwy ffafriol nag eraill er mwyn iddyn nhw gael canlyniad da. Gallech hefyd gymryd camau i bennu unrhyw fylchau yn y data neu gamau i ymgysylltu â'r rheini y bydd y cynnig yn effeithio arnynt neu y mae'n</i></p>
---	---	--	--

Cyngor Sir Ceredigion – Aseiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

				<i>wedi ystyried yr holl dystiolaeth sydd ar gael a rhoi sylw i unrhyw fylchau neu anghyfartaledd a ddaeth i'r amlwg.</i>		<i>debygol o effeithio arnynt. Mae angen cyplysu'r camau hyn ag adran 4 yn y templed hwn.</i>
Oedran Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl oherwydd eu hoedran? (Ticiwch ✓)				Mae'r strategaeth yn hyrwyddo cydweithio rhwng y gwasanaethau sy'n gweithio â phlant yn ystod eu blynyddoedd cynnar a'u rhieni / gofalwyr, felly byddai'r effaith ar y grwpiau hyn yn gadarnhaol. Mae'n debygol y bydd pobl 50+, yn enwedig neiniau a theidiau, yn elwa o'r strategaeth hefyd.	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	
Plant a phobl ifanc hyd at 18 oed	Cadarnhaol ✓	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
Pobl 18-50	Cadarnhaol ✓	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
Pobl hŷn 50+	Cadarnhaol ✓	Negyddol	Dim/Fawr ddim			

Anabledd Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl oherwydd eu hanabledd? (Ticiwch ✓)				Nod y strategaeth yw cynnig y cymorth cywir ar yr adeg gywir Bydd Swyddog Arweiniol ADY Blynyddoedd Cynnar ym mhob Cyngor yn cefnogi adnabod anghenion plant yn gynnar, gan gynnwys y rhai sydd ddim yn mynychu ysgolion a gynhelir. Byddant yn gweithio mewn	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	
Nam ar y clyw	Cadarnhaol ✓	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
Nam corfforol	Cadarnhaol ✓	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
Nam ar y golwg	Cadarnhaol ✓	Negyddol	Dim/Fawr ddim			

Cyngor Sir Ceredigion – Aseiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

Anabledd dysgu	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim	partneriaeth â'r Bwrdd Iechyd, ac yn codi ymwybyddiaeth o ADY yn eu hardal.					
	✓								
Salwch hirdymor	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim				Bydd cymorth yn ystod beichiogrwydd cynnar ac atgyfeiriadau at wasanaethau arbenigol ar gael i famau sy'n profi iselder ôl-enedigol ac is enedigol.		
			✓						
Iechyd meddwl	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim						
	✓								
Arall	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim						
	✓								

Trawsrywiol Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl drawsrywiol? (Ticiwch ✓)				Mae'r strategaeth yn hyrwyddo dull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn at gynllunio gwasanaethau.	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	
Trawsrywiol	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim	Rydym am gynnig gwasanaethau hygyrch y mae teuluoedd am eu defnyddio Rydym am gynnig gwasanaethau sy'n mynd i'r afael â'r ystod amrywiol o anghenion yn ein cymunedau, gan gynnwys rhai grwpiau difreintiedig neu leiafrifol. Mae angen: Gwneud ymchwil rheolaidd gyda defnyddwyr gwasanaeth a gwella ein dulliau o gasglu		

Cyngor Sir Ceredigion – Aseiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

				<p>adborth, fel y gallwn weld ein gwasanaethau a'n gweithlu trwy lygaid y teuluoedd sy'n dibynnu arnynt.</p> <p>Nodi a chael gwared ar rwystrau i fynediad at wasanaethau.</p> <p>Gall pobl feichiog sy'n drawsryweddol gael eu trin yn wahanol fel y gellir diwallu eu hanghenion ond ni fydd eu hanghenion yn rhagfarnllyd.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

Priodas neu bartneriaeth sifil Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar briodas neu bartneriaeth sifil? (Ticiwch ✓)				Dim		
Priodas	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Partneriaeth sifil	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			

Beichiogrwydd neu famolaeth Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar feichiogrwydd neu famolaeth? (Ticiwch ✓)				Nod y strategaeth yw gwella'r gefnogaeth sydd ar gael yn ystod y cyfnod cyn geni a'r Blynyddoedd Cynnar.	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	
Beichiogrwydd	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
	✓					

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

Mamolaeth	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
	✓					

Hil Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar hil? (Ticiwch ✓)				Mae'r strategaeth yn hyrwyddo dull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn at gynllunio gwasanaethau. Rydym am gynnig gwasanaethau hygyrch y mae teuluoedd eisiau eu defnyddio Rydym am gynnig gwasanaethau sy'n mynd i'r afael â'r ystod amrywiol o anghenion yn ein cymunedau, gan gynnwys rhai grwpiau difreintiedig neu leiafrifol. Mae angen: Gwneud ymchwil rheolaidd gyda defnyddwyr gwasanaeth a gwella ein dulliau o gasglu adborth, fel y gallwn weld ein gwasanaethau a'n gweithlu trwy lygaid y teuluoedd sy'n dibynnu arnynt. Nodi a chael gwared ar rwystrau i fynediad at wasanaethau.	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.	
Gwyn	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Grwpiau ethnig cymysg / aml-ethnig	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Asiaidd / Asiaidd Prydeinig	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Du / Affricanaidd / Caribiaidd / Du Prydeinig	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Grwpiau ethnig eraill	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

				Bydd gwasanaethau cyfieithu ar gael i alluogi pobl sy'n siarad ieithoedd eraill i gael mynediad hawdd at wasanaethau.		
--	--	--	--	---	--	--

Crefydd neu ddim cred Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl â gwahanol grefyddau, credoau neu ddim cred? (Ticiwch ✓)				Mae'r strategaeth yn hyrwyddo dull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn at gynllunio gwasanaethau. Rydym am gynnig gwasanaethau hygyrch y mae teuluoedd eisiau eu defnyddio Rydym am gynnig gwasanaethau sy'n mynd i'r afael â'r ystod amrywiol o anghenion yn ein cymunedau, gan gynnwys rhai grwpiau difreintiedig neu leiafrifol. Mae angen: Gwneud ymchwil rheolaidd gyda defnyddwyr gwasanaeth a gwella ein dulliau o gasglu adborth, fel y gallwn weld ein gwasanaethau a'n gweithlu trwy lygaid y teuluoedd sy'n dibynnu arnynt.	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynnyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru .	
Cristnogion	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Bwdhyddion	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Hindŵiaid	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Dyneiddwyr	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Iddewon	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Mwslimiaid	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Sikhiaid	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

Pobl heb gred	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim	Nodi a chael gwared ar rwystrau i fynediad at wasanaethau. Mae'r cymorth a ddarperir wedi'i deilwra i'r unigolyn yn unol â Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014.		
			✓			
Eraill	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			

Rhyw Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar ddynton a/neu fenywod? (Ticiwch ✓)				Mae'r strategaeth yn hyrwyddo dull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn at gynllunio gwasanaethau. Rydym am gynnig gwasanaethau hygyrch y bydd dynion a menywod yn gyfforddus i fynd at.	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru .	
Dynion	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Menywod	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			

Cyfeiriadedd rhywiol Ydych chi'n credu y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar bobl â gwahanol gyfeiriadedd rhywiol? (Ticiwch ✓)				Mae'r strategaeth yn hyrwyddo dull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn at gynllunio gwasanaethau. Rydym am gynnig gwasanaethau hygyrch y mae teuluoedd eisiau eu defnyddio Rydym am gynnig gwasanaethau sy'n mynd i'r afael â'r ystod amrywiol o	Gweler Gwefan Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru .	
Pobl ddeurywiol	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
Dynion hoyw	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			
			✓			
	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim			

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

Menywod hoyw / lesbiaid			✓	anghenion yn ein cymunedau, gan gynnwys rhai grwpiau difreintiedig neu leiafrifol.		
Pobl heterorywiol	Cadarnhaol	Negyddol	Dim/Fawr ddim	Mae angen:		
			✓	Gwneud ymchwil rheolaidd gyda defnyddwyr gwasanaeth a gwella ein dulliau o gasglu adborth, fel y gallwn weld ein gwasanaethau a'n gweithlu trwy lygaid y teuluoedd sy'n dibynnu arnynt. Nodi a chael gwared ar rwystrau i fynediad at wasanaethau.		

Rhoi sylw dyledus i dri nod y Ddyletswydd Cydraddoldeb – penderfynu a fydd y cynnig yn eich cynorthwyo i roi terfyn ar wahaniaethu, i hybu cydraddoldeb ac i feithrin cysylltiadau da, neu'n eich rhwystro rhag gwneud hynny.

3.6.2. Sut allai/mae'r cynnig yn helpu i hybu/hyrwyddo cyfle cyfartal?

Dylech ystyried a fydd y cynnig yn eich helpu chi i wneud y pethau a ganlyn: • Dileu neu leihau anfantais • Diwallu anghenion pobl â nodweddion penodol • Annog pobl â nodweddion penodol i gymryd mwy o ran

Mae'r strategaeth yn nodi'n glir sut y bydd cefnogaeth yn cael ei chynnig yn ystod Mamolaeth a'r Blynnyddoedd Cynnar er mwyn hyrwyddo canlyniadau cadarnhaol ar gyfer teuluoedd / gofalwyr yn y rhanbarth. Mae'r strategaeth yn nodi'r camau i'w cymryd er mwyn darparu gwasanaethau ardderchog ar bob cam yn ystod Mamolaeth a'r Blynnyddoedd Cynnar. Trwy ddarparu dull a arweinir gan berson o ddarparu gwasanaethau.

3.6.3. Sut allai/mae'r cynnig/penderfyniad yn helpu i roi terfyn ar wahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon?

Dylech ystyried a oes tystiolaeth ar gael sy'n dangos: • Y gall y cynnig beri i bobl â nodweddion penodol gael eu trin yn llai ffafriol • Y gallai'r cynnig arwain at wahaniaethu anuniongyrchol • Bod y cynnig yn fwy tebygol o'ch cynorthwyo i wneud addasiadau rhesymol neu'ch rhwystro rhag gwneud hynny

Trwy ddarparu dull a arweinir gan berson o ddarparu gwasanaethau.

Er enghraifft, drwy ddefnyddio gwasanaethau cyfieithu pan fo angen neu drwy ddarparu grwpiau Tadau.

3.6.4. Sut allai/mae'r cynnig yn effeithio ar hybu/hyrwyddo cysylltiadau da a chydlyniant cymunedol ehangach?

Dylech ystyried a fydd y cynnig yn eich helpu chi i wneud y pethau a ganlyn : • Mynd i'r afael â rhagfarn • Hybu dealltwriaeth

Mae'r strategaeth yn hyrwyddo:

Gwneud penderfyniadau ar y cyd wedi'i ategu gan rannu gwybodaeth

Systemau ar gyfer cydweithio rhwng awdurdodau lleol, iechyd a'r trydydd sector

Dull seiliedig ar le o ddarparu gwasanaethau

Cyfathrebu gwell rhwng gwasanaethau

Mae'r strategaeth hefyd yn hyrwyddo dylunio gwasanaeth dan arweiniad defnyddwyr ac ymgynghori rheolaidd â defnyddwyr gwasanaeth.

Rhoi sylw dyledus i Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol Deddf Cydraddoldeb 2010.

Mae Anfantais Economaidd-gymdeithasol yn golygu byw dan amgylchiadau cymdeithasol ac economaidd llai ffafriol nag eraill o fewn yr un gymdeithas.

Fel corff cyhoeddus rhestredig, mae'n ofynnol bod Cyngor Sir Ceredigion yn rhoi sylw dyledus i Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol Deddf Cydraddoldeb 2010. I bob pwrpas, mae hynny'n golygu cynnal aseiad o'r effaith ar dlodi. Mae'r ddyletswydd yn cynnwys pawb sy'n dioddef o anfantais economaidd-gymdeithasol, gan gynnwys rhai sydd â nodweddion gwarchoddedig.

3.6.5 Pa dystiolaeth sydd gennych am anfantais economaidd-gymdeithasol ac anghydraddoldebau o ran canlyniad mewn perthynas â'r cynnig?

Disgrifiwch pam y bydd yn cael effaith bositif/negyddol neu effaith ddibwys.

Mae cefnogaeth yn y Blynyddoedd Cynnar yn gwneud gwahaniaeth i blant fel unigolion, a thrwyddynt, mae'n gwneud gwahaniaeth i iechyd Cymru yn y dyfodol. Mae profiadau bywyd cynnar yn cael effaith barhaol, gan ddylanwadu ar iechyd a lles drwy gydol plentyndod ac ymhell i fod yn oedolion.

Mae bywyd gyda phlant ifanc yn heriol, ac yn aml mae teuluoedd â phlant ifanc angen ychydig o gymorth ychwanegol. Mae rhai yn cael cymorth gan berthnasau a ffrindiau, ond nid oes gan bob teulu rwydwaith cymorth cryf. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i deuluoedd sy'n profi anfantais gymdeithasol ac economaidd.

Rydym yn awyddus i ganolbwyntio ein sylw ar y teuluoedd hynny sydd angen cymorth ond na allant ddod o hyd iddo yn hawdd trwy gysylltiadau cymdeithasol a theuluol.

Pa dystiolaeth sydd gennych i gefnogi'r farn hon?

Gweler [Gwefan](#) Strategaeth Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar Gorllewin Cymru.

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

Pa gam/camau gweithredu allwch chi eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu gyfrannu'n well at effeithiau positif?

Mae amrywiaeth o fentrau caledi yn cael eu rhedeg ar lefel weithredol.

3.7. Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu
 Mae diwylliant a threftadaeth Cymru a'r Gymraeg yn cael eu hybu a'u gwarchod.
Yn yr adran hon, mae angen i chi ystyried yr effaith, y dystiolaeth ac unrhyw gamau yr ydych yn eu cymryd i wella. Dylech wneud hyn i sicrhau nad yw'r cyfleoedd sydd ar gael i bobl sy'n dewis byw eu bywydau a defnyddio gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg yn waeth na'r cyfleoedd sydd ar gael i'r rheini sy'n dewis gwneud hynny drwy gyfrwng y Saesneg, a hynny yn unol â Mesur y Gymraeg 2011.

Disgrifiwch pam y bydd yn cael effaith gadarnhaol/negyddol neu fawr ddim effaith o gwbl.

Pa dystiolaeth sydd gennych i ategu'r farn hon?

Pa gam (gamau) allwch chi ei gymryd (eu cymryd) i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu i gyfrannu'n well at yr egwyddor hon?

A fydd y cynnig yn cael ei roi ar waith yn ddwyieithog (Cymraeg a Saesneg)?	Cadarn haol ✓	Negyddol	Dim/Fawr ddim	Mae'r strategaeth ar gael yn Gymraeg a Saesneg ac mae'r gwasanaeth ar gael yn y ddwy iaith.		
A fydd y cynnig yn effeithio ar y cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg?	Cadarn haol	Negyddol	Dim/Fawr ddim ✓			
A fydd y cynnig yn cynyddu neu'n lleihau'r cyfleoedd i bobl gael gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg?	Cadarn haol	Negyddol	Dim/Fawr ddim ✓			
Sut fydd y cynnig yn sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg?	Cadarn haol	Negyddol	Dim/Fawr ddim ✓			

Cyngor Sir Ceredigion – Asesiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

A fydd yn gwarchod, yn hybu ac yn cyfoethogi diwylliant a threftadaeth lleol?	Cadarn haol	Negydd ol	Dim/Fawr ddim ✓			
---	-------------	-----------	--------------------	--	--	--

4. ATGYFNERTHU'R CYNNIG: Os yw'r cynnig yn debygol o effeithio'n negyddol ar unrhyw rai o'r materion uchod (gan gynnwys unrhyw rai o'r nodweddion gwarchoddedig), pa gamau ymarferol/newidiadau allai helpu i liniaru neu i ddileu unrhyw effeithiau negyddol a nodwyd yn adrannau 2 a 3?

4.1 Camau

Beth fyddwch chi'n ei wneud?	Pryd fyddwch chi'n ei wneud?	Pwy sy'n gyfrifol?	Cynnydd

4.2. Os na fyddwch yn cymryd unrhyw gamau i ddileu neu i liniaru'r effeithiau negyddol, rhwch gyfiawnhad.

(Cofiwch: os ydych chi wedi nodi gwahaniaethu anghyfreithiol uniongyrchol a phosibl o ganlyniad i'r cynnig hwn, rhaid i chi newid neu ddiwygio'r cynnig.)

Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol

4.3. Monitro, gwerthuso ac adolygu

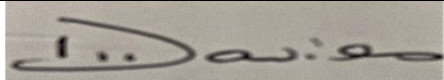

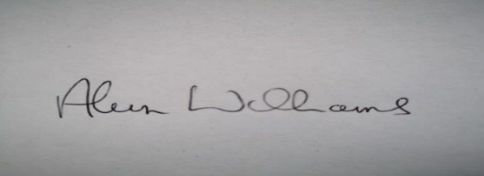
Sut fyddwch chi'n monitro effaith ac effeithiolrwydd y cynnig?

Cyngor Sir Ceredigion – Aseiad Effaith Integredig (AEI)

Offeryn integredig sy'n sylfaen ar gyfer proses benderfynu effeithiol

5. RISG: Beth yw'r risg sydd ynghlwm wrth y cynnig hwn?					
Meini prawf asesu effaith	1 – Isel iawn	2 – Isel	3 – Canolig	4 – Uchel	5 – Uchel iawn
Meini prawf asesu tebygolrwydd	1 – Annhebygol o ddigwydd	2 – Llai tebygol o ddigwydd	3 – Yr un mor debygol o ddigwydd ac o beidio digwydd	4 – Mwy tebygol o ddigwydd	5 – Tebygol o ddigwydd
Disgrifiad o'r risg	Effaith (difrifoldeb)		Tebygolrwydd (y gallu i gyflawni)	Sgôr risg	
Materion ariannu	4		2	8	
Recriwtio	3		4	12	
Allai eich cynnig chi effeithio ar faes gwasanaeth arall?					
Gallai effeithio ar y gwasanaethau addysg gan ei fod yn hyrwyddo pontio cadarnhaol rhwng gofal plant ac addysg y blynyddoedd cynnar. Effaith hirdymor ar ofal cymdeithasol, tai a'r economi leol.					

6. CYMERADWYO			
Swydd	Enw	Llofnod	Dyddiad
Rheolwr y Gwasanaeth	Iwan Davies		22/05/23
Swyddog Arweiniol Corfforaethol	Elen James		22/05/23
Y Cyfarwyddwr Strategol	James Starbuck		25/05/23
Deiliad y Portffolio	Y Cynghorydd Alun Williams		25/05/23

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	Cabinet
DYDDIAD:	06.06.2023
LLEOLIAD:	Siambr y Cyngor/Hybrid
TEITL:	Strategaeth Gorllewin Cymru ar Famolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar.
DIBEN YR ADRODDIAD:	Rhoi adborth o gyfarfod y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach a gynhaliwyd ar 24 Mai 2023.

CEFNDIR:

Bu Aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach yn ystyried Strategaeth Gorllewin Cymru ar Famolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar.

Yn 2018, gwahoddodd Llywodraeth Cymru gynigion gan Awdurdodau Lleol a Byrddau Iechyd i fod yn fraenarwyr (*Pathfinders*) ar gyfer Rhaglen Trawsnewid Integreiddio'r Blynyddoedd Cynnar. Cyflwynwyd cais gan Awdurdodau Lleol Ceredigion a Sir Gaerfyrddin, ar y cyd â Bwrdd Iechyd Hywel Dda, i fod yn ardaloedd braenaru. Cafwyd cyllid (2019 - 2024) i beilota a phrofi ffyrdd o Drawsnewid Integreiddio'r Blynyddoedd Cynnar, a ffurfiwyd Grŵp Llywio Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar. Ym mis Ionawr 2021, llwyddodd Sir Benfro â'u cais nhw i ymuno â'r Rhaglen Fraenaru ac felly mae pob Awdurdod Lleol ym mhattrwm daearyddol Hywel Dda wedi bod ynghlwm â'r Rhaglen.

Yn 2021/2022 bu cynrychiolwyr o'r tri Awdurdod Lleol a Bwrdd Iechyd Hywel Dda yn cydweithio i lunio Strategaeth Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar ar gyfer Gorllewin Cymru. Mae'r Strategaeth Mamolaeth a Blynyddoedd Cynnar ar gyfer Gorllewin Cymru wedi ei llywio gan agenda Llywodraeth Cymru i ddarparu gwasanaethau cyhoeddus mwy integredig, fel y nodwyd yn Neddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae'r strategaeth yn canolbwyntio ar gefnogaeth yn ystod 7 mlynedd gyntaf y plentyn, gan gydnabod pwysigrwydd y blynyddoedd ffurfiannol hyn wrth siapio iechyd a lles y plentyn at y dyfodol.

Ymgynghorwyd yn eang ar y strategaeth ddrafft gyda gweithwyr proffesiynol a defnyddwyr gwasanaethau ledled y rhanbarth, a gwnaed gwelliannau ar sail yr adborth a gafwyd. Roedd yr ymgynghoriad ar agor rhwng 1 Gorffennaf a 30 Medi 2022.

Yn dilyn trafodaeth, gofynnwyd i Aelodau'r Pwyllgor ystyried yr argymhelliad canlynol:

1. Bod y Pwyllgor Craffu yn cymeradwyo Strategaeth Gorllewin Cymru ar Famolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar.

Y RHESWM DROS YR ARGYMHELLIAD:

Er mwyn egluro'r pwrpas a hyrwyddo dull cydweithredol o ymdrin â gwasanaethau Mamolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar.

ARGYMHELLIAD:

Yn dilyn trafodaeth, cytunodd Aelodau'r Pwyllgor i argymhell bod y Cabinet yn gwneud y canlynol:

1. Cymeradwyo Strategaeth Gorllewin Cymru ar Famolaeth a'r Blynyddoedd Cynnar

Awgrymwyd a chytunwyd y gallai grŵp bach o aelodau weld gwefan Gydol Oes a Llesiant, Cymorth a Gofal sydd wrthi'n cael ei datblygu, cyn iddi fynd yn fyw, i roi eu barn a'u hadborth.

Y Cynghorydd Caryl Roberts
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach